

1.4.2025 - 1.5.2026

Tajemství vody

Oboživelníci a jejich svět

MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAMÍNEK, VALAŠSKÁ BYSTŘICE,
OKRES VSETÍN

Tento projekt je financován Zlínským krajem
v rámci Podpory ekologických aktivit v kraji

Zlínský kraj bez hranic kraj

Obsah

O projektu Tajemství vody - obojživelníci a jejich svět	2
1. Návštěva mločích jezírek ve Valašské Bystřici	2
2. Výstava ČSOP - Obojživelníci	2
3. Realizace pozorovacího jezírka na zahradě	3
4. Návštěva Ekocentra ve Valašském Meziříčí	3
5. Workshop pro učitele se zaměřením na EVVO - Líska	3
6. Vybavení badatelského koutku, zavedení deníku a první badatelské aktivity	4
6.1. Vybavení do badatelského koutku	4
6.2. Badatelský deník	4
6.3. Badatelské aktivity	4
Závěr	5
Příloha č. 1	6
NATURA SEMIX - MLOČÍ JEZÍRKA	6
O BIOTOPU	6
Historie	7
Příloha č. 2	9
PUTOVNÍ VÝSTAVA ČSOP - Obojživelníci	9
Příloha č. 3	11
NÁVŠTĚVA EKOCENTRA VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ	11
Příloha č. 4	13
DVPP V OBLASTI EVVO S LÍSKOU	13
.....	13
.....	13
.....	14
Příloha č. 5	15
VYBAVENÍ DO BADATELSKÉHO KOUTKU	15
Příloha č. 6	16
BADATELSKÝ DENÍK	16
.....	17
.....	17
Příloha č. 7	18
BADATELSKÉ AKTIVITY	18
.....	20

O projektu Tajemství vody - obojživelníci a jejich svět

Projekt vznikl se záměrem rozvoje environmentálního vzdělávání v naší mateřské škole. Je financován zlínským krajem v rámci podpory ekologických aktivit v kraji a dofinancován z prostředků zřizovatele - obce Valašská Bystřice. Naším dlouhodobým cílem je vedení dětí k zájmu o přírodu okolo nás a utváření proaktivního postoje v péči o životní prostředí. V blízkém okolí naší školky jsou louky, pastviny a lesy, pod školkou protéká potok Bystřina. Chceme pobyt venku obohatit o badatelské aktivity a podívat se na konkrétní příklady péče o přírodu. Náš projekt je zaměřen na vodu, život obojživelníků, dotýká se problematiky sucha a zadržování vody v krajině. Dále jsou vypsány aktivity, které na sebe v rámci projektu navazují.

1. Návštěva mločích jezírek ve Valašské Bystřici

V pátek 30.5.2025 jsme se s předškoláky vypravili navštívit Mločí jezírka do Žárů ve Valašské Bystřici, která založil Kamil Lisal pod projektem Natura semix. Pan Lisal dětem zprostředkoval prohlídku s výkladem, děti měly možnost pozorovat rozmanitost živočichů i rostlin a také si mohly vylovit a prohlédnout pulce i vodní šnečky. Dětem se návštěva moc líbila, projevíly velký zájem o vodní živočichy a doptávaly se pana Lisala na mloky, čolky a užovky. Také jsme měli možnost prohlédnout si bylinkové záhony, natrhat si voňavé bylinky a podívat se na motýlí louku. Děti i paní učitelky dostaly od pana Lisala hezkou zpětnou vazbu formou dopisu s poděkováním za aktivní zájem o přírodu a péči o životní prostředí.

Více informací o projektu mločích jezírek a fotografie v [příloze č. 1](#).

2. Výstava ČSOP - Obojživelníci

V termínu 21.6. - 12.7.2025 zapůjčila školka putovní výstavu od ČSOP s názvem Obojživelníci. Pět bannerů se zajímavostmi o obojživelnících a informacemi o jejich ochraně v přírodě jsme instalovali na horní ekozahradě. Zahájení výstavy proběhlo v rámci školní akce Rozloučení s předškoláky (Plujeme za poznáním, plujeme pro radost). Součástí byly i vystavené práce dětí na téma voda a život v ní a fotografie z návštěvy mločích jezírek.

Fotodokumentace a formulář k vypůjčení výstavy v [příloze č. 2](#).

3. Realizace pozorovacího jezírka na zahradě

V přípravném týdnu se na zahradě mateřské školy začalo realizovat pozorovací jezírko. O realizaci se postaral tým zahradnice, která o ekozahradu dlouhodobě pečuje. Akce byla podpořená rodiči, pan Hanzlík nám zajistil pomocné práce s bagrem. K naší radosti se hned ten den u jezírka objevily vážky. Jezírko mělo původně sloužit k umístění naší želvičky, po konzultaci s paní Koutnou jsme ale situaci přehodnotili. Změny podmínek by pro želvu mohly být příliš náročné. Proto jsme posléze upravili oplocení z dřevěných kůlů a vytvořilo se pro děti přístupnější místo. Inspiraci pro vzdělávací aktivity u jezírka přineslo i DVPP v oblasti environmentálního vzdělávání, kterého proběhlo 27. 10. 2025. (více informací níže) V budoucnu bychom chtěli nad jezírko umístit soustavu vodních prvků, kde by se děti mohly názorně učit hospodaření s vodou. Fotografie jezírka v příloze č. 8.

4. Návštěva Ekocentra ve Valašském Meziříčí

Dne 22.9.2025 jsme navštívili Ekocentrum ve Valašském Meziříčí a jejich výukový program Nad vodou, pod vodou. Děti se zábavnou formou seznámily s bezobratlými živočichy a obojživelníky, které mohou najít v rybníce a jeho okolí. Dozvěděly se, jak mohou přírodu a život v ní bezpečně pozorovat, ohleduplně zkoumat a zároveň chránit. Prošli jsme si naučnou stezku kolem rybníka a děti si vyzkoušely lovit drobné bezobratlé živočichy a pozorovaly vodní rostlinky. Naučili jsme se používat klíče k určení drobných živočichů, které jsme také v rámci projektu dětem zakoupili. Návštěva ekocentra byla přínosná i pro pedagogy, zahrada je zdrojem inspirace k pestrým vzdělávacím aktivitám a badatelským činnostem. Fotografie v příloze č. 3.

5. Workshop pro učitele se zaměřením na EVVO - Líska

Dne 27.10.2025 v mateřské škole proběhl workshop pro učitele se zaměřením na environmentální vzdělávání. Workshop připravila Líska, z.s., vedla jej paní Mgr. Iva Koutná. Hlavním záměrem workshopu bylo naučit se lépe využívat ve vzdělávání naši školní ekozahradu, seznámit se s programem „Učíme se venku“, přinést si do praxe užitečné tipy a edukační materiály. Paní Koutná dokázala všechny tyto cíle během workshopu naplnit, navíc jsme jako pedagogický tým dostali cenné rady, jak vytvořit funkční badatelské koutky na zahradě. Obdrželi jsme také vzdělávací materiál do vznikajícího badatelského koutku u jezírka:

- *Co to tu leze? Co to tady roste? Co to támhle letí?* (Lenka Pavelčíková, Petr Pavelčík)
- *Školní projekty u vody, Sada badatelských otázek pro MŠ* (Líška, z.s.)
- *Rok v přírodě s mrňaty* (Marie Rajnošková, Martin Kříž)
- *Veselé zkoumání a bádání* (Lenka Pavelčíková)
- *Obrázky k tisku do badatelského koutku* (Voda a život v ní)

Paní Koutná nám také přiblížila, jakým způsobem můžeme rozvíjet přírodovědnou gramotnost dětí, jaké změny v této oblasti přináší nový RVP PV, ukázala nám praktické příklady, jak lze děti v této oblasti vzdělávat a jak podpořit jejich zájem o poznávání a zkoumání přírody kolem nás. Fotodokumentace v příloze č. 4.

6. Vybavení badatelského koutku, zavedení deníku a první badatelské aktivity

6.1. Vybavení do badatelského koutku

Na základě EVVO workshopu a získané inspirace jsme se rozhodli uskladnit pomůcky pro badatelské aktivity ve venkovním skladu, kde si bude moct učitel vybrat podle zaměření plánované činnosti. Fotografie v příloze č. 5.

Jsou zde k dispozici:

- Literatura, inspirace, příklady činností, návody
- Klíče k určování živočichů, Svět v kapce vody
- Badatelské deníky, podložky pro venkovní kresbu
- Minifrotážovací sada z vodní říše
- Kapesní mikroskopy, kelímky s lupou, exhauster na odchyt drobného hmyzu
- Sítky a cedníky
- Vybavení na bádání a experimentování s vodou - kelímky, trychtýře, konvičky, misky
- Knowledge builder - sada vzorků různých druhů hmyzu

6.2. Badatelský deník

Pro každou třídu byl zakoupen badatelský deník, který slouží jako pomůcka k učení venku. Děti mohou do deníku lepit fotky z aktivit, kreslit své objevy a společně s pedagogy dokumentovat své pozorování, učení a pokusy. Děti se aktivně podílejí na vedení deníku a mohou si zaznamenat své objevy a nápady. Zároveň nám slouží jako materiál pro následnou reflexi aktivity a skvělý prostředek k rozvoji komunikačních a kooperačních dovedností - děti se společně domlouvají, co budou do deníku lepit nebo kreslit, společně si ho prohlíží. Ukázkový záznam z deníku v příloze č. 6.

6.3. Badatelské aktivity

Voda v zahradě od samého začátku přilákala pozornost dětí. Velmi je baví lovení se sítkami a cedníky. V blízkosti jezírka jsme našli šneky a na vodní hladině děti objevily vodoměrky. Zasadili jsme do jezírka vodní rostliny a společně hledáme kameny na zdobení plochy kolem jezírka. V zimě jezírko na dlouhou dobu zamrzlo a díky změnám teploty mohly děti pozorovat změnu skupenství vody a zkoumat vlastnosti ledu.

Také se nám osvědčily kelímky s lupou. Děti hledají na zahradě zajímavosti a drobné živočichy a díky zvětšovacímu sklu je mohou detailně pozorovat. Spontánně nám tak vznikají výstavy malých objevitelů, které probouzí velký zájem dětí o život na zahradě.

Pro experimentování a pokusy s vodou byl pro děti sestaven dřevěný stojan s plastovou vanou od firmy Stejker. Děti mají možnost poznávat přirozenou hrou vlastnosti vody a zjistit, jak funguje trychtýř nebo kapátko.

Také nás čekají badatelské výpravy v rámci poznávání naší obce a přírody. Prozatím nám počasí pro aktivity s vodou příliš nepřálo, ale už se těšíme, až společně s dětmi a novým vybavením vyrazíme za poznáním k našemu potoku.

Fotografie aktivit v příloze č. 7.

Závěr

Projekt Tajemství vody a život v ní nám pomohl lépe uchopit oblast environmentálního vzdělávání v naší školce. Vybavení a zkušenosti, které jsme díky projektu získaly, nám pomohou vytvořit pestrou nabídku pro učení venku. Zatím jsme stále na začátku cesty, ale první krůčky máme za sebou. A také již vidíme v jasnějších obrysech, jakým způsobem můžeme dále naši přírodní zahradu rozvíjet tak, aby sloužila jako vzdělávací prostor, kde se děti učí a všestranně rozvíjí. Chceme, aby děti byly součástí dění v zahradě a mohly realizovat za podpory učitelů své vlastní nápady a zkoumat to, co je právě zajímavá.

Také jsme díky projektu navázali skvělou spolupráci s organizací Líska, z.s., se kterou jsme společně realizovali již dvě povedené akce pro rodiče s dětmi.

Rádi bychom tímto poděkovali Zlínskému kraji a obci Valašská Bystřice za podporu naší snahy zajistit dětem kvalitní vzdělávání a prostředí.

NATURA SEMIX - MLOČÍ JEZÍRKA

O BIOTOPU

V katastru obce Valašská Bystřice, okr. Zlín jsme na jednom bezejmenném potůčku vybudovali kaskádu sedmi jezírek, abychom umožnili rozmnožování silně ohroženého mloka skvrnitého. Mloci se v této oblasti pravidelně v hojném počtu rozmnožovali v bočních tůňkách tohoto potůčku. Před přibližně 15 lety však vlivem povodňového deště došlo k zařezání dna potoka do podloží, v některých místech až do hloubky jednoho metru. Tím zanikly boční tůňky tolik důležité pro vývin vodního stadia larev mloků. Další nepříznivou okolností se staly dlouhé periody bez deště v posledních letech. Potok v jarním i letním období vysychá, což má za následek, že vývoj larviček není dokončen.

V důsledku tohoto negativního vývoje klesly počty dospělých mloků a hrozilo jejich vymření. Vzhledem k dlouhověkosti tohoto druhu obojživelníků byla naděje, že po vybudování jezírek dojde k obnovení reprodukce přeživších mloků, což se nakonec skutečně podařilo.

Aktuální stav si můžete prohlédnout [zde](#).

Historie

V roce 2018 majitel louky, nacházející se nad soustavou jezírek vybudovaných na potůčku, požádal o umožnění vjezdu na svůj pozemek. Vyhovění této žádosti si vyžádalo vybudování mostu přes potok a tím zánik 3 nejdůležitějších tůní. Jak už to někdy bývá, vše zlé je k něčemu dobré.

Most jsme vybodovali tak, aby vznikla malá přehradní hrázka a nad ní hlubší a rozsáhlejší jezírko, tentokrát vhodné i pro jiné obojživelníky, nejen mloky. V krátké době se tam z okolí nastěhovali čolci horší skokani, kuňky a užovky obojkové. Současně s touto větší nádrží jsme vytvořili několik jiných tůní pro mloky, jako náhrada za ty, které padly za oběť vybudovanému přemostění.

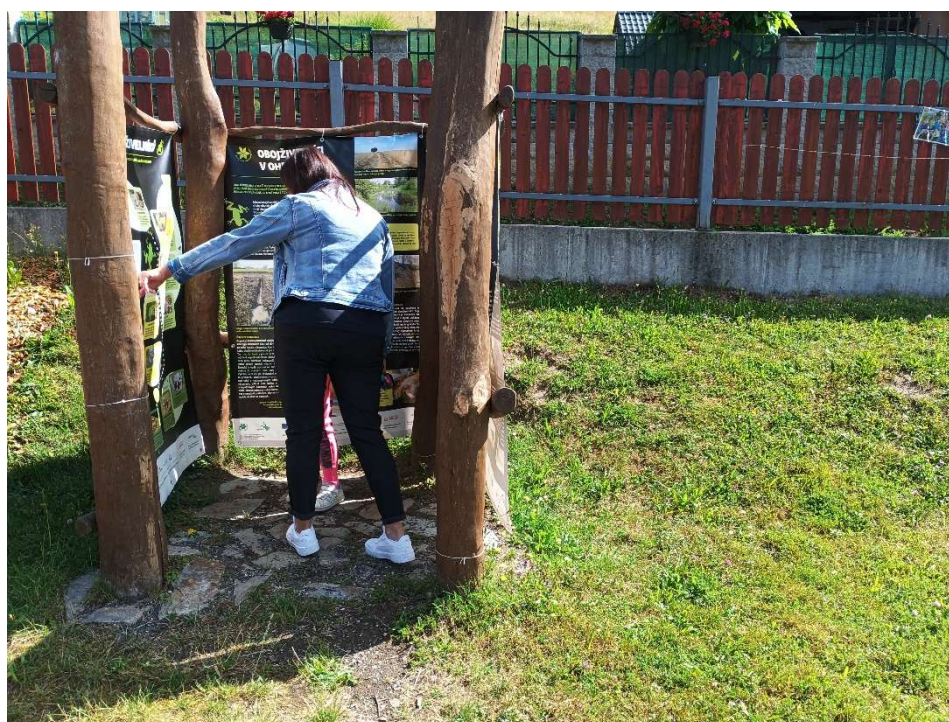
V těsném sousedství mločích jezírek se nachází starý ovocný sad s torzy ovocných stromů a nehojenou extenzivní loukou o rozloze 0,3 ha. Zde po mnoho let živoří několik druhů denních motýlů. Jiná louka, kvůli které se stavěl výše uvedený most, zajišťující přístup a příjezd na tuto plochu, se o rok později (2019) stala prodejnou. Nabídnuť cena rozhodla, že se louku (0,8 ha) podařilo koupit a zvětšit tak plochu pro motýly na 1,1 ha. Vzájemné propojení obou ploch už bylo dílem několika pracovních dnů. I tato louka nebyla pravděpodobně nejméně v posledních 20 letech hnojena. Luční porost je nízký a rozvolněný s množstvím holých plošek s vysychavou strukturou půdy.

Ačkoliv se jedná o typickou valašskou krajinu, kde vedle malých lesíků převládají luční porosty a tyto jsou v posledních letech obhospodařování v ekologickém režimu, přesto zde motýlí fauna neprosperuje. Jsou k tomu 2 důvody. 1. Druhovému složení luk je velmi chudé – scházejí živné rostliny pro housenky a druhy rostlin poskytující nektar motýlím dospělcům. 2. Všechny louky v širokém okolí jsou posekány během jediného dne a následně sklizeny a to vždy 2x za rok. Tato praxe je v přímém rozporu s vývojovým procesem motýlů.

Poučení ze zmíněných nedostatků, jsme na oněch vlastněných pozemcích na ploše 1,1 ha zvolili přijatelnější způsob obhospodařování. Plochy jsou sekány 1x za rok a to buď 1 týden v červnu, nebo pouze v druhé polovině září až říjnu. Ale vždy zůstane třetina až polovina plochy neposečené.

PUTOVNÍ VÝSTAVA ČSOP - Obojživelníci

Informace o dočasném vypůjčení výstavy

Výstava: **Rok obojživelníků**

Vypůjčitel: *Mateřská škola PRAMÍNEK, Valašská Bystřice, okres Vsetín*
Valašská Bystřice 155
756 27

Termín výstavy: od *21.6.2025* do *12.7.2025*

Místo vystavení: *Zahrada mateřské školy*

Odhadovaný počet návštěvníků: *90 dětí, 60 dospělých*

(možno uvést akci, projekt, ...)

+ návštěva MŠ z Horní Běčvy (50 dětí, 10 dospělých)

K tomuto formuláři jako přílohu posílám i fotodokumentaci
(min. 5 fotografií výstavy s návštěvníky).

Jméno:

Bc. Štěpánka Šedá

Podpis:

Šedá

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

NÁVŠTĚVA EKOCENTRA VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ

Příloha č. 4

DVPP V OBLASTI EVVO S LÍSKOU

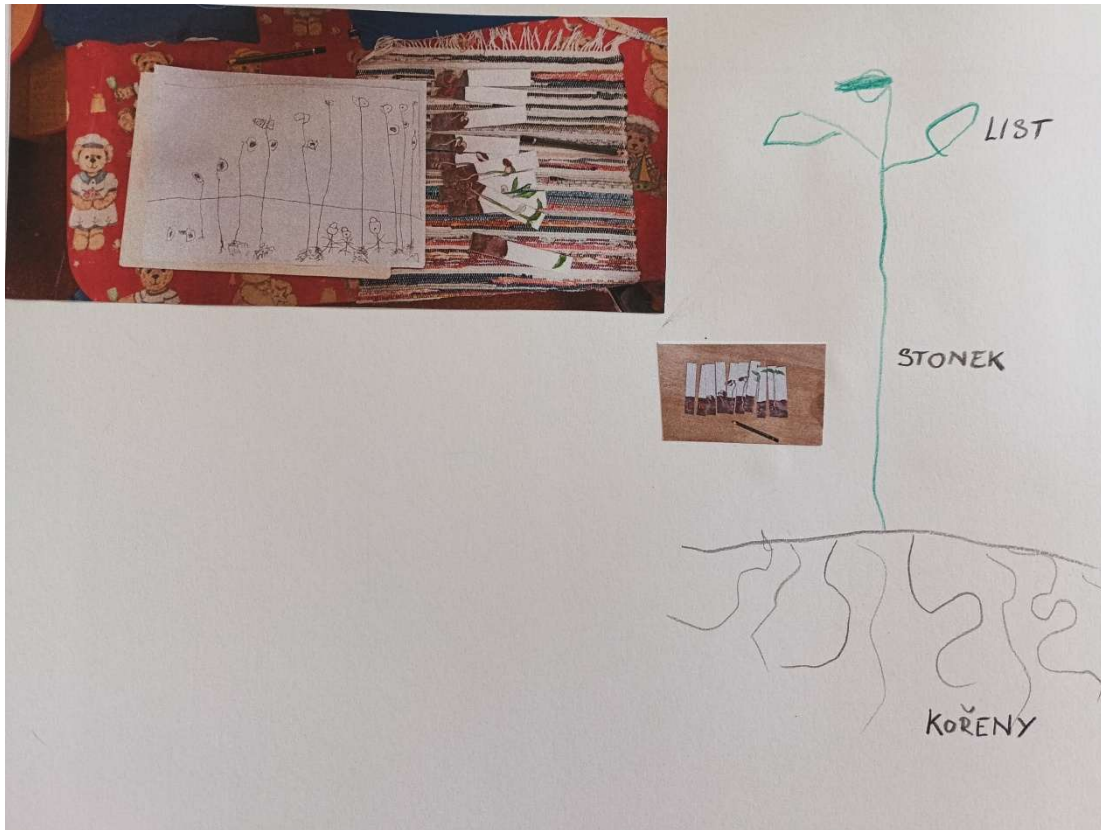

VYBAVENÍ DO BADATELSKÉHO KOUTKU

BADATELSKÝ DENÍK

BADATELSKÉ AKTIVITY

